

Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Aust-Agder og Vest-Agder fylker

Tittel: «Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Aust-Agder og Vest-Agder fylker»

Hjemmel «LOV-1995-05-12-23-§3, LOV-1995-05-12-23-§18, delegering 23.11.2018 av myndighet til fylkesmannen etter jordloven § 18 gitt av Landbruks- og matdepartementet».

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Formålet med tilskudd etter forskriften er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder i Aust-Agder og Vest-Agder fylker.

§ 3 Grunnvilkår

Tilskudd etter denne forskriften kan gis til

- a) foretak som har gjennomført tiltak på arealer de disponerer i søknadsåret. Foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og må være registrert i Enhetsregisteret.
- b) beitelag kan søke tilskudd for drift etter § 5 Drift av beitelag. Med beitelag menes i denne forskriften sammenslutninger som er registret som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Kapittel 2 Kulturlandskap

§ 4 Drift av bratt areal

Det kan gis tilskudd for drift av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattere for å ivareta kulturlandskapet.

Tiltaksklasser: overflatedyrka og fulldyrka 1:3, overflatedyrka og fulldyrka 1:5, innmarksbeite 1:3, innmarksbeite 1:5.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 5 Drift av beitelag

Det kan gis tilskudd for drift av beitelag som oppfyller vilkårene i § 3b.

Beitelaget må minst ha to aktive medlemmer og 150 sau/lam/geit/geit eller 50 storfe/hest. Laget skal organisere et effektivt og forsvarlig tilsyn av dyr i lagets område. Beiteområdet skal inspiseres minst en gang pr. uke. Laget skal sende årsrapport på fastsatt skjema til kommunen.

Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe

Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på utmarksbeite.

§ 6 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer.

Tilskuddet er begrenset til 0,5 dekar per sau/lam/geit/kje, 3 dekar per øvrige storfe/hest/hjort og 5 dekar per melkeku/ammeku.

Beitetiden må minst være 8 uker fra 1. mai til 15. oktober.

Tilskuddet gjelder i prioriterte områder i alle kommunene I kommunene Evje og Hornnes, Iveland, Tvedestrand, Hægebostad, Flekkefjord, Lyngdal og Songdalen er arealkategorien innmarksbeite i AR5 valgt som prioritert område. I Tvedestrand er det i tillegg prioritert kartfestede områder. I de øvrige kommunene er de prioriterte områdene kartfestet. Alle kartfestede områder med supplerende tekst er vedlagt forskriften.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 7 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.

Beitetiden må minst være 8 uker fra 1. mai til 15. oktober.

Tilskuddet gjelder i prioriterte utmarksområder som er alle veiløse øyer i skjærgården og i innlandsvann samt følgende kartfestede fastlandsområder: Uppstad i Valle kommune, Jølleheia, Rudjordheia, Ramneheia, Ramsåsen-Indreheia og Varnes-Vigan i Farsund kommune og deler av Lindesneshalvhøya og Tjøm i Lindesnes kommune. De kartfestede områdene er vedlagt forskriften.

Tilskuddet gjelder i tillegg følgende verneområder: Lunde naturreservat i Gjerstad kommune, Skarsdalen naturreservat og Ruakerkilen naturreservat i Grimstad kommune, Randvik naturreservat i Risør kommune, Årdalen naturreservat i Bygland og Åmli kommuner, Steinodden plante- og fuglefredningsområde, Nesheimvann naturreservat og Hamnehagen verneområde i Farsund kommune og Flekkefjord landskapsvernområde i Flekkefjord kommune.

Tiltaksklasser: storfe/hest, småfe

Tilskuddet utmåles per dyr.

§ 8 Slått av verdifulle jordbrukslandskap

Det kan gis tilskudd for slått av fulldyrka eller overflatedyrka areal for å opprettholde verdifulle jordbrukslandskap.

Tilskuddet gjelder i prioriterte områder i alle kommunene med unntak av Evje og Hornnes kommune, Iveland kommune, Lyngdal kommune, Hægebostad kommune og Flekkefjord kommune. Områdene er kartfestet og vedlagt forskriften.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 3 Biologisk mangfold

§ 9 Slått av slåttemyr og slåttemark

Det kan gis tilskudd for slått av slåttemark og slåttemyr som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase.

Maksimalt tilskudd er kr 15 000 per foretak.

Tiltaksklasse: svært viktig, viktig, lokalt viktig.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 10 Beiting av kystlynghei

Det kan gis tilskudd for beiting av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Kystlyngheia skal være registrert i miljødatabasen Naturbase eller kartlagt og registrert av fylkesmannen.

Det er et krav om minst tre måneders vinterbeiting.

Maksimalt tilskudd er kr 10 000 per foretak.

Tiltaksklasse: Svært viktig, viktig, lokalt viktig.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 11 Brenning av kystlynghei

Det kan gis tilskudd for brenning av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Tilskuddet kan bare gis som et tillegg til tilskudd etter § 10 Beiting av kystlynghei.

Brenningen må varsles på forhånd til brannvesenet, og må foregå vinterstid når jorda er frossen eller fuktig.

Maksimalt tilskudd er kr 10 000 per foretak.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 12 Skjøtsel av trua naturtyper

Det kan gis tilskudd for beite av naturbeitemark og hagemark i jordbrukslandskapet som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet i naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase.

Maksimalt tilskudd er kr 15 000 per foretak.

Tiltaksklasse: beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar per foretak.

§ 13 Skjøtsel av styvingstrær

Det kan gis tilskudd for styving av trær som er gjennomført på en skånsom måte slik at trærnes særpreg og biologiske mangfold blir ivaretatt.

Maksimalt tilskudd er kr 20 000 per foretak.

Tilskuddet utmåles per tre.

Kapittel 4 Kulturminner og kulturmiljøer

§ 14 Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av buveier etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Buveien skal ha steingard på den ene eller begge sider som skal vedlikeholdes.

100 lengdemeter eller mindre tilsvarer 1 dekar. Over 100 lengdemeter tilsvarer 2 dekar.

Maksimalt tilskudd er kr 3 200 per foretak.

Tiltaksklasser: beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 15 Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravminner etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Maksimalt tilskudd er kr 10 000 per foretak.

Tiltaksklasser: beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per stykk.

§ 16 Skjøtsel av bakkemurer

Det kan gis tilskudd for skjøtsel langs bakkemurer som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet.

Maksimalt tilskudd er kr 5 000 per foretak.

Tiltaksklasser: bakkemurer.

Tilskuddet utmåles per meter.

Kapittel 5 Friluftsliv

§ 17 Vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet

Det kan gis tilskudd for vedlikehold og merking av turstier for delen av stien som går over jordbruksareal. Turstien skal være åpen for allmenn ferdsel.

Det skal være samarbeidsavtale for tilrettelagt ferdsel på minimum 5 år mellom grunneiere, når det er nødvendig for å få sammenhengende turstinett. Turstien skal tegnes inn på kart og det skal foreligge plan for tiltak og vedlikehold.

Maksimalt tilskudd er kr 5 000 per foretak.

Tiltaksklasser: Lav tilrettelegging.

Tilskuddet utmåles per meter.

Kapittel 6 Avrenning til vann

§ 18 Ingen jordarbeiding om høsten

Det kan gis tilskudd for arealer med korn, oljevekster, belgvekster, frøeng siste høstingsår, grønn gjødsling og grønnfôrvekster dersom arealet ikke jordarbeides om høsten. Arealet skal ikke jordarbeides før 1. mars året etter søknadsåret. Halmen på disse arealene skal ikke brennes.

Prioriterte områder er vannområdene Lygna, Mandal-Audna, Otra, Tovdal, Nidelva og Gjerstad-Vegår. Andre områder er vannområdet Sira-Kvina.

Tiltaksklasse: erosjonsklasse 1-4.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 19 Fangvekster sådd etter høsting

Det kan gis tilskudd for fangvekster sådd etter høsting av grønnsaker, poteter og rotvekster. Fangveksten skal være godt etablert om høsten, og skal ikke være hovedvekst året etter at den er sådd. Arealet skal ikke sprøytes med plantevernmidler og ikke gjødsles etter høsting av hovedveksten. Det kan tillates sprøyting i vekstsesongen mot floghavre, hønsehirse og svartstøtvier. Arealet skal ikke jordarbeides før 1. februar året etter søknadsåret.

Prioriterte områder er vannområdene Lygna, Mandal-Audna, Otra, Tovdal, Nidelva og Gjerstad-Vegår. Andre områder er vannområdet Sira-Kvina.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 20 Grasdekt kantsone i åker

Det kan gis tilskudd for flerårig grasdekke langs kanten mot vassdrag på åkerareal. Sonen det gis tilskudd for skal ha en bredde på minimum åtte meter, målt fra vassdragets normalvannstand, der minst seks meter ligger på fulldyrka areal. Vekstene skal være godt etablert om høsten i søknadsåret. Arealene skal ikke gjødsles eller sprøytes, og skal slås, beites eller pusses i søknadsåret. Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Prioriterte områder er vannområdene Lygna, Mandal-Audna, Otra, Tovdal, Nidelva og Gjerstad-Vegår. Andre områder er vannområdet Sira-Kvina.

Tiltaksklasser: korn, potet/grønnsaker.

Tilskuddet utmåles per meter.

Kapittel 7 Utslipp til luft

§ 21 Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling eller nedlegging. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Siste frist for spredning er 1. september. Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret. Husdyrgjødsel og biorest som er spredd ved nedlegging i åpen åker må moldes ned innen to timer.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 22 Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding

Det kan gis tilskudd for nedmolding av husdyrgjødsel og biorest ved harving eller pløying innen to timer etter overflatespredning. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Siste frist for spredning er 1. september. Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning i søknadsåret.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato, tidspunkt for nedmolding og gjødselmengde spredd per dekar.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 23 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest med tilførselsslange, som et tillegg til tilskudd etter §§ 21-22.

Foretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 10 Generelle bestemmelser

§ 24 Utmåling og utbetaling av tilskudd

Tilskuddet utmåles etter satser fastsatt årlig av fylkesmannen i regionalt miljøprogram. Tilskuddet skal kun gis det året som tiltaket blir gjennomført. Maksimalt tilskudd til tiltakene i §§ 6, 7 og 8 er samlet begrenset til kr 40 000 per foretak. Maksimalt tilskudd til tiltakene i §§ 21, 22 og 23 er samlet begrenset til kr 50 000 per foretak.

§ 25 Søknad

Foretak som søker tilskudd skal benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Søknadsfristen er 15. oktober. For beitelag som søker tilskudd etter § 5 Drift av beitelag er fristen 1. november.

Dersom søknad leveres etter fristene i første ledd, reduseres tilskuddet med 1 000 kroner per dag inntil 20 dager etter fristens utløp. Tilskuddet kan ikke overdras til eie eller pant.

§ 26 Administrasjon, dispensasjon og klage

Fylkesmannen administrerer tilskuddene etter denne forskriften.

Vedtak om tilskudd fattes av kommunen. Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene om tilskudd fastsatt i denne forskriften.

Vedtak fattet av kommunen kan påklages til fylkesmannen. Vedtak fattet av fylkesmannen i første instans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

§ 27 Opplysningsplikt og kontroll

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen.

Kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskudd er riktige. Søker plikter å utlevere all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer tilskuddet. Opplysninger gitt i forbindelse med søknad om tilskudd kan også kontrolleres ved telling og måling på de eiendommer som foretaket benytter i driften.

§ 28 Avkorting av tilskudd

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har

- a) drevet eller driver sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, eller
- b) gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket

- a) har oversittet de frister som kommunen, fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av § 27 opplysningsplikt og kontroll,
- b) har brutt bestemmelser i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging, eller
- c) ikke har ført journal over plantevernmidler som foretaket har benyttet på arealene det søkes tilskudd for. Journalen skal inneholde opplysninger om navn på plantevernmiddelet som brukes, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke kan fremlegge slike journaler for de siste tre årene.

§ 29 Tilbakebetaling og renter mv.

Dersom foretaket som følge av manglende oppfyllelse av vilkår i denne forskriften eller av andre grunner har mottatt en utbetaling som ikke er berettiget, kan det feilutbetalte beløpet kreves tilbakebetalt fra mottakeren eller motregnes i senere utbetaling av tilskudd. Tilsvarende gjelder differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskudd som følge av vedtak om avkorting etter § 28 Avkorting av tilskudd.

For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Krav fra offentlig myndighet som utspringer av foretakets jordbruksvirksomhet kan motregnes i senere utbetalinger av tilskudd til foretaket.

§ 30 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft [dato fastsatt av Fylkesmannen]. Samtidig oppheves forskrift 3. september 2018 nr. 1291 om tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket, Aust-Agder og forskrift 3. september 2018 nr.1292 om tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket, Vest-Agder.